

Vergaderjaar 2010–2011

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 794

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 april 2011

Hierbij zend ik u de geannoteerde agenda voor de Eurogroep en Ecofin Raad van 16 en 17 mei 2011 te Brussel.

Het is mogelijk dat nog punten worden toegevoegd aan de agenda of dat bepaalde onderwerpen worden afgevoerd of worden uitgesteld tot de volgende vergadering.

De minister van Financiën,
J. C. de Jager

Geannoteerde Agenda van de Eurogroep en de Ecofin Raad van 16 en 17 mei 2011 te Brussel

1. Leningenprogramma Portugal

Document: Niet beschikbaar

Aard bespreking: Aanname Memorandum of Understanding

Besluitvormingsprocedure: Unanimiteit (EFSF), gekwalificeerde meerderheid (EFSM)

Toelichting: Op 7 april 2011 diende de Portugese regering een steunaanvraag in bij de lidstaten van de Eurozone en bij het IMF. Ten behoeve van de financiële stabiliteit in de eurozone hebben de ministers van Financiën op 8 april 2011 de Commissie, de ECB en het IMF opdracht gegeven te starten met de onderhandelingen over een leningenpakket aan Portugal. Voor het Portugese steunprogramma zullen leningen worden verstrekt vanuit EFSM, EFSF en het IMF. Op dit moment is nog niet bekend wat de omvang van het pakket, evenals de exacte verdeling daarvan over EFSM, EFSF en IMF, en de looptijd zullen zijn. Het precieze Nederlandse aandeel is op dit moment dan ook nog niet vastgesteld. Na de Eurogroep en Informele Ecofin Raad van 8 en 9 april is de missie van het IMF, de Commissie en de ECB afgereisd naar Portugal om te beginnen met de onderhandelingen met de demissionaire regering. Hierbij wordt de expliciete steun gezocht van de oppositiepartijen. Naar verwachting zal tijdens de Eurogroep en Ecofin Raad van 16 en 17 mei besloten worden over het nog in te vullen leningenpakket aan Portugal. Voor Nederland is het van uiterst belang dat een programma voor Portugal gepaard zal gaan met voldoende en strikte beleidscondities en er nauwe samenwerking is met het IMF. Het doorvoeren van structurele hervormingen ten behoeve van het versterken van de concurrentiekracht en het groeipotentieel van de Portugese economie zal een belangrijke rol moeten spelen in het programma omdat Portugal de afgelopen decennia veel aan concurrentiekracht heeft verloren. Voorwaarde daarnaast is dat de invulling van het nog in te vullen programma gedragen wordt door een breed politiek veld en dus zowel de demissionaire regering als de oppositie zich hieraan committeert.

2. Vervolgtraject ESM

Document: ESM Term Sheet (beschikbaar op: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/120296.pdf)

Aard bespreking: Discussie en mogelijk besluit

Besluitvormingsprocedure: Unanimiteit

Toelichting: Op 16 en 17 december 2010 besloot de Europese Raad tot de oprichting van een permanent noodmechanisme, het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM), als sluitstuk van de versterkte economische beleidscoördinatie in de eurozone. Op 24 en 25 maart jl. heeft de Europese Raad een akkoord bereikt over de belangrijkste kenmerken en structuur van het permanente noodmechanisme ESM. ESM zal de opvolger zijn van de tijdelijke noodmechanismen EFSF en EFSM. Net als het EFSF, zal het ESM alleen financiële steun kunnen bieden aan eurolanden onder zeer strikte condities vergelijkbaar met het IMF en indien dat noodzakelijk is om de financiële stabiliteit van de eurozone als geheel te waarborgen.

Zoals bekend zal de komende tijd gevolg worden gegeven aan de juridische uitwerking van het akkoord over ESM in een verdrag tussen de eurolanden. Inhoudelijk zal dit verdrag de afspraken uit de Term Sheet volgen. Naar verwachting zal in juni gestart kunnen worden met de ratificatieprocedure van het ESM verdrag. Daarnaast heeft de Europese Raad verzocht snel een begin te maken met de nationale ratificatieproce-

dures opdat de wijziging van artikel 136 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op 1 januari 2013 in werking kan treden. Ook dit zal voor de zomer in gang worden gezet.

3. European market and infrastructure regulation (EMIR)

Document: nog niet beschikbaar

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: Deze verordening ziet op het verminderen van systeemrisico's die ontstaan door bilaterale afwikkeling van Over the Counter (OTC) derivaten. De verordening bevat een verplichting voor marktpartijen om derivatentransacties voortaan centraal af te wikkelen, zodat tegenpartijrisico voor marktpartijen in het systeem wordt verminderd. Nederland is hier voorstander van en zal zich in de Raad inzetten voor het vinden van een juiste balans tussen het verminderen van risico's enerzijds en het beperken van de kostentoeename van marktpartijen anderzijds.

4. Verordening Short selling en credit default swaps

Document: Regulation of the European Parliament and of the Council on Short Selling and certain aspects of Credit Default Swaps

Aard bespreking: overeenkomen gemeenschappelijk standpunt (general approach) ten behoeve van triloog

Besluitvormingsprocedure: gekwalificeerde meerderheid

Toelichting: Nederland is voorstander van een verordening ter regulering van short selling, met name waar het gaat om transparantie van netto short posities en bevoegdheden voor toezichthouders om maatregelen te treffen bij uitzonderlijke marktomstandigheden. Nederland streeft naar een evenwichtig regime. Het is van belang dat de verordening geen negatieve invloed heeft op de liquiditeit op de aandelen- en staatsobligatiemarkt. Het voorliggende compromis voldoet in voldoende mate aan deze eisen en Nederland kan dan ook instemmen met deze tekst. Tijdens de Ecofin Raad zal mogelijk over twee onderwerpen worden gesproken: reikwijdte van het voorstel ten aanzien van staatsobligaties en de bevoegdheden van de Europese effectentoezichthouder ESMA. De discussie inzake staatsobligaties wordt met name ingegeven door het VK en ITA. De discussie inzake bevoegdheden van ESMA wordt met name door het VK ingegeven. Nederland is van mening dat de huidige compromistekst de liquiditeit in de staatsobligatiemarkt in voldoende mate waarborgt en de juiste bevoegdheden toebedeeld aan ESMA.

5. Ontwerp EU begroting 2012

Document: Ontwerp EU begroting 2012 (beschikbaar op http://ec.europa.eu/dgs/budget/index_en.htm)

Aard bespreking: presentatie

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: Op 20 april 2011 is de ontwerpbegroting van de Europese Unie voor het jaar 2012 door de Europese Commissie openbaar gemaakt. De Commissie komt met een ontwerpbegroting die ten opzichte van 2011 een stijging laat zien van 3,7% in de verplichtingen en 4,9% in de betalingen. Tijdens deze Ecofin Raad zal de Commissie een presentatie geven van de voornaamste elementen van dit voorstel. Nederland is zeer kritisch over het voorstel van de Commissie. De voorgestelde stijging past niet in het huidige financieel economische klimaat waarin Europa zich bevindt. In december heeft de minister-president samen met regeringsleiders van het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Duitsland, en Finland in een brief Europese Commissievoorzitter Barroso opgeroepen de groei in de Europese uitgaven verder te beperken

in zowel de volgende periode van het meerjarig financieel kader als in de resterende jaren (2012 en 2013) van het huidige financiële kader. Een groei van bijna 5% is daarmee niet in lijn. De Tweede Kamer zal spoedig worden geïnformeerd over de Nederlandse inzet ten aanzien van de ontwerp EU-begroting 2012.

6. Spaartegoeden Richtlijn

Document: n.v.t.

Aard bespreking: oriënterend debat

Besluitvormingsprocedure: unanimiteit

Toelichting: De Raad zal een oriënterend debat voeren over de spaartegoeden richtlijn. De spaartegoedenrichtlijn heeft als doel het verzekeren van een belastingheffing op inkomsten uit spaartegoeden die zich bevinden in een andere lidstaat. Op grond van deze richtlijn informeren de meeste belastingdiensten van de EU lidstaten elkaar over grensoverschrijdende rentebetalingen aan natuurlijke personen binnen de EU. Luxemburg, Oostenrijk en België (tot 1 januari 2010), hebben, ter wille van hun bankgeheim, voor de optie gekozen om geen informatie uit te wisselen maar een bronheffing op de rentebetaling in te houden. De lidstaten die informatie uitwisselen, verkrijgen hun informatie van de marktdeelnemers die de rente uitbetalen. Zo dienen banken informatie te verstrekken over de grensoverschrijdende rentebetalingen aan natuurlijke personen. In oktober 2009 is de spaartegoedenrichtlijn geëvalueerd, waaruit bleek dat de spaartegoedenrichtlijn in bepaalde gevallen niet werkte. Om deze reden stelt de Commissie een hernieuwde robuuste richtlijn voor met het oog om de omzeiling van de richtlijn tegen te gaan.

7. Btw-vrijstelling op verzekerings- en financiële diensten

Document: n.v.t.

Aard bespreking: oriënterend debat

Besluitvormingsprocedure: unanimiteit

Toelichting: De Raad zal een oriënterend debat voeren over het richtlijnvoorstel (met bijhorende verordening) met betrekking tot btw-vrijstelling op verzekerings- en financiële diensten. Het doel hierbij is om te komen tot een uniforme uitleg van de vrijstellingsbepalingen, teneinde juridische zekerheid te creëren voor het bedrijfsleven en een gelijk speelveld te creëren tussen de lidstaten. Nederland steunt dit doel. De belangrijkste onderwerpen voor Nederland betreffen het vermogensbeheer aan pensioenfondsen en derivaten. Van belang is dat het vermogensbeheer aan pensioenfondsen straks in iedere lidstaat hetzelfde behandeld wordt voor de btw. Met betrekking tot derivatenhandel is het van belang dat de huidige ruime vrijstelling in Nederland niet verloren gaat om de derivatenhandel voor Nederland te behouden.

8. Financiële Sector Belasting

Document: niet openbaar

Aard bespreking: rapportage

Besluitvormingsprocedure: unanimiteit

Toelichting: Het Hongaarse voorzitterschap zal een interim rapport aan de Raad voorleggen over de stand van zaken over de belasting op de financiële sector. De Commissie heeft twee varianten bestudeerd die als belasting op de financiële sector zou kunnen worden ingevoerd: de financiële transactiebelasting en de financiële activiteitenbelasting.

9. Grondstof en voedselmarkten

Document: concept Raadsconclusies

Aard bespreking: aanname Raadsconclusies

Besluitvormingsprocedure: unanimititeit

Toelichting: Tijdens de Ecofin Raad zullen raadsconclusies voorliggen over de inzet voor de agenda van de G-20 over prijswolatiliteit van (agrarische) grondstoffen en voedsel. De conclusies reflecteren de uitkomsten van de gedachtewisseling over dit onderwerp die heeft plaatsgevonden tijdens de informele Ecofin Raad van 8 en 9 april. De Raad heeft destijds geconcludeerd dat de transparantie in de markten voor grondstofderivaten moet worden vergroot, de kwaliteit van data moet worden verbeterd en de effectieve regulering en toezicht gewaarborgd moeten blijven in zowel financiële als fysieke markten. Nederland is het hiermee eens en kan instemmen met de voorliggende Raadsconclusies.

10. Eerste beoordeling van het Ierse leningenprogramma

Document: nog niet beschikbaar

Aard bespreking: beslissing van de Raad om aanbevelingen in de buitensporigtekortprocedure in lijn te brengen met het leningenprogramma

Besluitvormingsprocedure: gekwalificeerde meerderheid

Toelichting: De Raad zal aandacht hebben voor de beoordeling van de vooruitgang die geboekt is in het Ierse programma. De Raad kijkt hier naar om de aanbevelingen in de buitensporigtekortprocedure in lijn te brengen met het programma. In de beoordeling staat of het programma wordt gevolgd. De board van het EFSF besluit met unanimititeit of de volgende tranche van steun kan worden uitgekeerd. Het totaal is 4,5 miljard euro, waarvan 2,9 miljard van Europa en 1,6 miljard van het IMF. Hoofddoelen van het Ierse programma zijn om de financiële sector te versterken en Ierland te helpen om te komen tot gezonde overheidsfinanciën, toenemende werkgelegenheid en economische groei. De beoordeling is nog niet beschikbaar. In de eerste statement van 15 april jl. (<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/11/248>) over de vooruitgang in het Ierse programma geven de Europese Commissie, ECB en het IMF aan dat het programma volgens plan verloopt, maar dat de omstandigheden uitdagend blijven. Er wordt economische groei verwacht voor 2011, vooral gesteund door toenemende export. De binnenlandse vraag neemt nog wel af, maar de daling is kleiner dan in het verleden. Bij de financiële sector liggen de hervormingen op schema. De stresstest van de Ierse banken en de hervormingen zoals aangekondigd op 31 maart jl. zijn goed ontvangen door de markt. Volgende belangrijke stappen zijn het reorganiseren van de bankensector en het reduceren van de balansen van banken. De budgettaire consolidatie verloopt goed en ligt zelfs licht voor op schema. Het begrotingstekort wordt verwacht uit te komen op ongeveer 10,5% BBP in 2011. De Ierse regering is daarnaast van plan om, binnen de doelstellingen voor het begrotingstekort, te werken aan het bevorderen van de werkgelegenheid. Naast deze structurele hervorming wil de Ierse regering de handels- en concurrentierestricties in een aantal sectoren verkleinen. De volledige beoordeling over de voortgang van Ierland van het IMF, de Europese Commissie en de ECB is nog niet beschikbaar. Bij het verschijnen van deze beoordeling zal de Tweede Kamer hierover worden geïnformeerd middels een brief evenals over de conclusie voor de uitkering van de volgende tranche aan Ierland.

11. Financiering voor klimaatverandering, voorbereiding van VN-bijeenkomsten

Document: concept Raadsconclusies (nog niet beschikbaar)

Aard bespreking: aannname Raadsconclusies

Besluitvormingsprocedure: unanimititeit

Toelichting: In november 2010 vond de 16de Conference of the Parties (COP) van de United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) in Cancún plaats. Uitkomsten van deze onderhandelingen zijn de «Cancún Agreements». Deze conclusies geven een eerste richting aan vervolgstappen naar aanleiding van de klimaattop. Bij dit agendapunt komen een aantal onderwerpen van de internationale klimaatdiscussie aan de orde. Het gaat dan met name over private financiering voor beleid in ontwikkelingslanden, lange termijn financiering van klimaatbeleid en de financiering van beleid in de periode t/m 2012 (korte termijn klimaatfinanciering). De concept Raadsconclusies zijn nog niet beschikbaar. Uitgangspunt van de Nederlandse inzet is het bevorderen van transparantie en «good governance» in het internationale klimaatbeleid, binnen de afspraken die in het Regeerakkoord over klimaatbeleid zijn gemaakt.

12. Informatie over de Informele Ecofin meeting

Document: n.v.t.

Aard bespreking: Informerend

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: Het Voorzitterschap zal de Ecofin Raad informeren over wat besproken is afgelopen informele Ecofin meeting: o.a. brede aanpak eurocrisis, scoreboard voor macro-economische onevenwichtigheden en het nieuwe Europese toezichtraamwerk, stress testen. Bij dit agendapunt is op dit moment geen specifieke discussie voorzien. In het verslag van de Eurogroep en de informele Ecofin Raad van 8 en 9 april zijn de Eerste en de Tweede Kamer geïnformeerd over de discussies die hebben plaatsgevonden bij de Informele Raad. Op wens van de Tweede Kamer gaat het verslag uitgebreid in op de gedachtewisseling die heeft plaatsgevonden omtrent de invulling van het scoreboard voor macro-economische onevenwichtigheden en de inhoud van de door het IMF en de OESO verzorgde presentaties met betrekking tot de brede aanpak van de eurocrisis.